

Mikkelin kaupunki
Talorakennuspalvelut
Jarkko Hyttinen

Lausunto säästötoimenpiteiden terveyshaittariskeistä

Mikkelin kaupunkikehityslautakunta on 3.5.2022 (Liite 2 § 71) esittänyt joukon kiinteistöihin kohdistuvia säästötoimia, joista osa voi aiheuttaa terveyshaittaa. Lautakunnan mukaan säästötoimenpiteiden on arvioitu lisäävän riskejä mm. sisäilmaongelmien esiintymiseen. Kiinteistönomistaja on velvollinen huolehtimaan rakennuksen kunnosta ja käytöstä siten, ettei siitä aiheudu terveydensuojelulain tarkoittamaa terveyshaittaa. Säästötoimia ei tulisi kohdentaa asioihin, joilla lisätään sisäilmaongelmia ja rakenteiden vaurioitumisen riskiä. Vaikutukset terveyteen voivat olla suoria tai ne voivat näkyä vasta viiveellä myöhemmässä vaiheessa. Rakenteiden vaurioitumisen riskin konkretisoituessa todelliseksi vahingoksi, aiheutetaan sisäilmaongelmia, jotka aiheuttavat tunnetusti kustannuksia terveydenhoidossa ja poissaolojen myötä henkilöstömenoja. Säästötoimia ei tulisi toteuttaa kategorisesti kaikkiin kohteisiin, vaan asiassa on käytettävä tarkkaa kohdekohtaista harkintaa.

Jyrsijöiden tuholaistorjuntaa ei tulisi lopettaa, koska erityisesti rottien osalta ongelma tulee pahentumaan nopeasti. Rotat lisääntyvät herkästi ja ongelmat kertaantuvat. Rottaongelma on kasvanut viime vuosina ja siihen on terveydensuojelulain perusteella puututtava, joten tästä velvoitteesta ei voi perääntyä.

Ilmanvaihdon sammuttamisen ja jaksokäytön vaikutuksia on arvioitava kohdekohtaisesti. Sammuttaminen on periaatteellisesti mahdollista kesäaikaan, kun rakennuksessa ei ole käyttöä ja sellaista sisäistä kosteus- tai päästökuormaa, joka vaikuttaisi haitallisesti sisäilmaan. Myös erillispoistot on huomioitava ilmanvaihdon sammuttamisessa ja erityisesti jaksokäytössä. Paine-erot voivat muuttua haitallisesti alipaineiseksi, jos erillispoistoja jää käyttöön. Sammuttamisen ja jaksoittaisen käytön jälkeen on huolehdittava riittävän pitkstä tuuletusjaksosta ennen ihmisten saapumista tiloihin, että epäpuhtaudet ja hajut ehtivät poistua.

Jäähdytyksen vaikutukset on arvioitu viihtyvyystekijänä. Jäähdytyksen tarpeellisuus julkiskohteissa on pääosin muuta kuin viihtyvyyden lisäämistä. Jäähdytyksen puuttuminen voimakkaan hellejakson aikana, voi aiheuttaa lämpötilan kohoamisen terveyttä haittaavalle tasolle. Korkea lämpötila aiheuttaa väsymistä ja yksilökohtaisia terveysongelmia mm. sydänoireita. Erityisesti päiväkodeissa jäähdytyksen poistaminen on kyseenalaista, koska lapset eivät siedä kuumuutta samalla tavalla kuin aikuiset ja päiväkodissa taukojen pitäminen ei ole mahdollista.

Ilmanvaihdon suodattimien vaihto vain kerran vuodessa on lähtökohtaisesti huono ratkaisu. Suositeltava vaihtoväli on kaupungissa 2-3 kertaa vuodessa ja jopa enemmänkin, riippuen sijainnista. Toteuttaminen vaatii kohdekohtaista selvitystä.

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut

Mikkelin toimipaikka
PL 33 (Maaherrankatu 9 -11)
50101 Mikkeli
Puh. 015 1941, Fax. 015 194 2109

Mäntyharjun toimipaikka
Sairaalantie 5
52700 Mäntyharju

Kangasniemen toimipaikka
Otto Mannisen tie 2
51200 Kangasniemi

Ilmanvaihtokanavien nuohousten siirtäminen on mahdollista, jos kanavisto ei ole merkittävästi likaantunut. Toteuttaminen vaatii kohdekohtaista selvitystä.

Elementtisaumojen uusimisen siirtämisen riskinä on mainittu ulkoseinärakenteen vaurioituminen. Toteuttaminen vaatii kohdekohtaista selvitystä.

Kiinteistönomistajan on esitettävä terveystarkastajalle 31.5.2022 mennessä, miten säästötoimet aiotaan toteuttaa aiheuttamatta terveyshaittaa tilojen käyttäjille. Toimenpiteet ovat siinä määrin merkittäviä, että niiden vaikutuksia on seurattava aktiivisesti. Jos toimenpiteistä todetaan aiheutuvan terveyshaittaa, tulee terveydensuojeluviranomainen antamaan määräyksiä haittojen poistamiseksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Terveydensuojelulaki

Jarno Laitinen
Terveystarkastaja
Rakennusterveysasiantuntija